

شورای سیاست های حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

استان تهران شهرستان پیشوا مؤسسه آموزش عالی فاطمیه

عنوان

قاعده مصلحت در فقه رسانه

استاد راهنما

محمد مبشری عارف

نگارنده

فاطمه اسدی جعفری

سال ۱۴۰۳

صلى الله عليه وسلم

اصالت اثر

تمجیدیه

سپاس و ستایش مر خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز رو شن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درفشان. آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید.

تقدیم

مقد سترین واژه ها در لغت نامه دلم، مادر مهربانم که زندگیم را مدیون مهر و عطوفت آن می دانم.

پدر، مهربانی مشفق، بردبار و حامی.
همسرم که نشانه لطف الهی در زندگی من است.

- ۵۴- _____ ، ذكره الفقهاء، قم: آل البيت، ۱۳۹۳.
- ۵۵- الحر العاملي، محمد بن الحسن، وسائل الشيعة، أبواب مقدمات الحدود، قم: مؤسسه آل البيت (ع)، ۱۴۰۹ ق.
- ۵۶- الحلي، جعفر بن الحسن، شرائع الاسلام في مسائل الحلال و الحرام، چ دوم، كتاب الجهاد، قم: اسماعيليان، ۱۴۰۸ ق.
- ۵۷- _____ (محقق)، معارج الأصول؛ چ ۱، قم: مؤسسه آل البيت، ۱۴۰۳ ق.
- ۵۸- حكيم، سيد محمدتقي، الاصول العامه في الفقه المقارن، قم: مجمع جهاني اهل بيت، ۱۴۱۸ ق.
- ۵۹- حكيم، سيد محسن، «مستمسك العروة الوثقى»، چ چهارم، قم: دارالكتب العلميه، ۱۳۹۱ ق.
- ۶۰- خميني، روح الله، تحرير الوسيله»، چ ۹، قم: مطبوعات دارالعلم، ۱۳۸۰.
- ۶۱- الخوئي، سيد أبوالقاسم، مباني تكملة المنهاج، بی جا: مؤسسه إحياء آثار الإمام الخوئي ره ۱۴۴۰ ق.
- ۶۲- _____ ، مستند العروة الوثقى، قم: منشورات دارالعلم، بی تا.
- ۶۳- _____ ، النكاح، قم، لطفی و دارالهادي، ۱۴۰۷ ق.
- ۶۴- _____ ، مستند العروة الوثقى، كتاب النكاح، جزء اول، قم: منشورات دارالعلم، بی تا.
- ۶۵- _____ ، منهج الصالحين، چ بیست و هشتم، قم: مدينه العلم، ۱۴۱۰ ق.
- ۶۶- _____ ، مصباح الفقاهه، بی جا: بی نا، بی تا.
- ۶۷- خوانساری، سيداحمد، جامع المدارك في شرح المختصر النافع، چ دوم، تهران: مكتبه الصدوق، هـ. ق.
- ۶۸- راغب اصفهاني، حسين بن محمد، مفردات الفاظ القرآن، بيروت: دارالقلم، ۱۴۱۲ ق.
- ۶۹- زبيدي، محمد بن محمد مرتضى، تاج العروس من جواهر القاموس، تحقيق على شيرى، بيروت: دارالفكر، ۱۴۱۴ ق.
- ۷۰- زحيلي، وهبه، الوجيز في اصول الفقه، دارالفكر المعاصر دمشق، ۱۴۱۶ ق.
- ۷۱- _____ ، اصول الفقه الاسلامي، دمشق، دارالفكر، ۱۴۱۶ ق.
- ۷۲- السيستاني، السيد على، قاعده لاضرر ولاضرار (محاضرات)، بی جا: مكتبه آيت الله العظمي سيستاني، بی تا.

- ۷۳- سبحانی تبریزی، جعفر، الاعتصام بالكتاب و السنه، ج ۲، چ سوم، قم، المجمع العالمی لاهل البيت (ع)، ۱۴۰۳ق.
- ۷۴- سبزواری، سید عبدالأعلى، مهذب الاحكام فى بيان الحلال و الحرام، تصحيح مؤسسه المنار چاپ اول، قم : مؤسسه المنار، ۱۴۱۳ق.
- ۷۵- شرتونى ، سعيد ، اقرب الموارد، چ اول، قم : مكتبه آيت الله مرعشى، ۱۴۰۳ق.
- ۷۶ - شاطبى، ابراهيم بن موسى، الاعتصام، محقق: محمود طعمه حلبى، چ ۲، بيروت: دارالمعرفه، ۱۴۲۰ق.
- ۷۷- شیرازی، ناصر مكارم، القواعد الفقهيہ، چ سوم، قم: مدرسه الامام اميرالمؤمنين (عليه السلام)، ۱۴۱۱ق.
- ۷۸- شوکانى، محمد، ارشادالفحول، بيروت: دارالكتب العربى، بى تا.
- ۷۹- صدر، سید محمد باقر ، بحوث فى علم الاصول ، تقريرات حسن عبدالسائر ، بيروت: دارالاسلاميه، ق.
- ۸۰- طريحي ، فخرالدين، مجمع البحرين، تهران: چاپ ايران، ۱۳۲۱ق.
- ۸۱- طباطبايى حكيم، سيد محمد تقى ، الاصول العامه للفقہ المقارن، قم: المجمع العالمی لاهل البيت (ع)، ۱۴۱۸ق.
- ۸۲- _____ ، الاصول العامه للفقہ المقارن، مجمع جهانى اهل بيت (ع) - قم: ۱۴۱۸ق.
- ۸۳- طباطبايى، سيد محمد حسين ، الميزان فى تفسير القرآن، قم: جامعه مدرسين، بى تا.
- ۸۴- طوسى، محمد بن حسن (شيخ طوسى)، الاستبصار فيما اختلف فيه من الاخبار، بيروت: دراصعب، بى تا.
- ۸۵- _____ ، المبسوط فى فقہ الإماميه، چ ۳، تهران: المكتبه المرتضويه، ۱۳۸۷ق .
- ۸۶- _____ ، الخلاف، چ ۲، قم: دفتر انتشارات اسلامى وابسته به جامعه مدرسين حوزه علميه قم ، ۱۳۷۸ق.
- ۸۷- _____ ، تهذيب الاحكام، تهران : دار الكتب الاسلاميه ، ۱۳۶۴.
- ۸۸- _____ ، التبيان فى تفسير القرآن، تحقيق احمد حبيب قصير العاملی،
- ۸۹- طبرى، ابن جرير ، جامع البيان، بيروت: دارالفكر، ۱۴۱۵ق.

- ٩٠- طبرسى، فضل بن حسن، مجمع البيان فى تفسير القرآن، تحقيق لجنة من العلماء...، بيروت: مؤسسة الاعلمى، بى تا.
- ٩١- طباطبايى، سيدعلى، رياض المسائل، قم: مؤسسة آل البيت عليهم السلام لاحياء التراث، هـ.ق.
- ٩٢- طباطبايى بروجردى، سيد محمد حسين، جامع احاديث الشيعة، به كوشش الشيخ اسماعيليان المغرى الملايرى، قم: بى نا، ١٣٧١.
- ٩٣- طباطبايى حكيم، سيد محمد محسن، مستمسك العروه الوثقى، قم: مؤسسه دارالتفسير، ١٤١٦ ق.
- ٩٤- عبد الشكور، محب الله، مسلم الثبوت (ضميمه المستصفى للغزالي)، طبع قديم، بيروت: درالفكر، بى تا.
- ٩٥- العاملى الجزينى، محمد بن مكى (شهيد اول)، القواعد و الفوائد، قم: مكتبة المفيد، بى تا.
- ٩٦- _____، الدروس الشرعيه، قم، دفتر انتشارات اسلامى، ١٤١٤ ق.
- ٩٧- _____، سيد عبد الهادى حكيم، القواعد و الفوائد، چ دوم، قم، مجمع ذخائر الاسلامى، ١٣٩٨.
- ٩٨- عاملى، زين الدين جبلى (شهيد ثانى)، مسالك الافهام فى شرح شرايع الاسلام، قم: مؤسسه المعارف الاسلاميه، ١٤٢٣ ق.
- ٩٩- علي دوست، ابوالقاسم، فقه و عقل، بى جا: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامى، ١٣٩٧.
- ١٠٠- غزالي، محمد بن محمد، المستصفى من علم الاصول (به ضميمه فواتح الرحموت بشرح مسلم الثبوت)، مصر: مطبعه الاميريه، ١٣٢٢ ق.
- ١٠١- _____، اشقر، محمد سليمان، المستصفى من علم الاصول، چ ٢، بى جا: احسان، ١٣٩٠.
- ١٠٢- الفياض، محمد اسحاق (مقرر)، محاضرات فى اصول الفقه، بى جا: مؤسسه إحياء آثار الإمام الخوئى قدس سره، ١٤٢٢ ق.
- ١٠٣- فيض كاشانى، مولى محسن، تفسير صافى، تحقيق حسين اعلمى، ط. الثانيه، قم: الهادى، ١٤١٦ ق.
- ١٠٤- قبانى دمشقى، مصطفى، اسبوع الفقه الاسلامى و مهر الجان ابن تيميه، بى جا: مجلس الاعلى لرعايه الفنون، بى تا.

۱۰۵- قمی، محمد مؤمن، مبانی تحریر الوسیله، کتاب الحدود، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، بی تا.

۱۰۶- قمی، میرزا، قوانین الاصول، بی جا: چاپخانه حاج ابراهیم، ۱۳۰۳ق.

۱۰۷- الکرکی، علی بن الحسین (محقق کرکی)، جامع المقاصد، چ اول، قم: مؤسسه آل البيت، ۱۴۰۸ق.

۱۰۸- _____، رسائل، چاپ اول، قم، کتابخانه آیه الله مرعشی، بی تا.

۱۰۹- کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، مصحح علی اکبر غفاری، چ چهارم، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۴۰۷ق.

۱۱۰- مجلسی، محمدباقر، ملاذالخیار فی فهم تهذیب الاخبار، قم: مکتبه آیه الله المرعشی العامه، ۱۴۰۶ق.

۱۱۱- موسوی خمینی، روح الله، کتاب الطهارة، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار الامام خمینی (س)، ۱۳۸۰.

۱۱۲- _____، المكاسب المحرمة، قم: مؤسسه الاسماعیلیان، بی تا.

۱۱۳- میرزای قمی، ابوالقاسم محمد بن حسن، غنائم الايام، مکتب الاعلام الاسلامی، ۱۴۱۷ق.

۱۱۴- محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، قم: مؤسسه علمی فرهنگی دارالحديث، بی تا.

۱۱۵- مکارم شیرازی، ناصر، بحوث فقهیه هامه، قم: انتشارات مدرسه امام علی بن ابیطالب (ع)، ۱۳۸۰ق.

۱۱۶- نجفی، محمد حسن، جواهر الکلام، چ هفتم، بیروت: دار إحياء التراث العربی، ۱۲۶۲ق.

۱۱۷- نراقی، احمد، مستند الشیعه، قم: مؤسسه آل البيت (علیهم السلام)، ۱۴۱۵ق.

۱۱۸- یزدی، سید محمد کاظم، عروة الوثقی، قم: مکتبه الداوری، ۱۴۱۴ق.

مجلات و فصلنامه ها

۱۱۹- ایزدهی، سید سجاد « ضوابط مصلحت در فقه شیعه » سیاست متعالیه، سال اول، شماره ۱، ۱۳۹۲.

۱۲۰- افتخاری، علی اصغر، «تبار شناسی قاعده مصلحت در فقه سیاسی»، سیاست متعالیه، سال اول، ش ۱، ۱۳۹۲.

- ۱۲۱- تقوی، سید مرتضی (مترجم) ، « علم اصول ابزار یا هدف؟ » ، فصلنامه فقه اهل بیت (ع) ، ش ۸.
- ۱۲۲- چهاردولی ، محمد امین ، بررسی تطبیقی دیالوگ و انواع ارتباطات گفتاری، ششمین کنفرانس علمی رهیافت های نوین در علوم انسانی ایران، ایلام، ۱۴۰۰.
- ۱۲۳- حیدری ، محمد علی ، توکلی ، امیررضا و ساحت اسفندیاری ، عابدین، « مناسبات قاعده مصلحت و رسانه » ،
- ۱۲۴- حسینی ، سید علی ، « سید تطور مصلحت در فقه شیعه » ، پژوهشنامه حکمت و فلسفه اسلامی » ، ش ۱ ، ۱۳۸۱.
- ۱۲۵- دارابی، علی « حوزه های علمیه و ضرورت اهتمام به فقه رسانه، بایدها و نبایدها » سیاست پژوهشی، شماره ۷، دوره ۴، پاییز ۱۳۹۶.
- ۱۲۶- علیدوست، ابوالقاسم ، « امکان فهم مفاسد و مصالح و مفاسد مورد نظر شارع »، فصلنامه فقه و حقوق، ش ۸، ۱۳۸۵.
- ۱۲۷- علیدوست، ابوالقاسم ، « مصلحت در فقه امامیه »، فقه و حقوق، ش ۱۸.
- ۱۲۸- فیض، علیرضا، نقش زمان و مکان در اجتهاد ، فصلنامه حضور، ش ۵۰۶.
- ۱۲۹- گلشن، گلناز ، جایگاه لباس در پیشبرد و کنش دراماتیک در تئاتر قرن بیستم با نگرشی بر آثار کارگردانان مطرح این سده، فصلنامه تخصصی تئاتر، شماره ۶۱
- ۱۳۰- مرعشی ، سید محمد حسین ، « مصلحت و پایه های فقهی آن، مجله حقوقی و قضائی دادگستری »، شماره ۶، زمستان ۱۳۷۱.
- ۱۳۱- معینی علمداری، رابطه مصلحت عمومی و آزادی فردی، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی ، دانشگاه تهران، تهران، ۱۳۷۸، شماره ۴۴، شماره ۸۱۶.
- ۱۳۲- مختاباد امرئی ، سید مصطفی، سیامک پناهی، بررسی و تحلیل نقش معماری داخلی در تجلی معنا در فیلم های علمی - تخیلی ، نشریه هنرهای زیبا، شماره ۳۰، تابستان .
- ۱۳۳- یوسفی، احمد علی، کشف و اجرای شریعت در روابط اجتماعی، قبسات، ش ۳۲.